provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
(0592) 36 55 55

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 13 oktober 2015
Ons kenmerk 42/3.15/2015004438
Behandeld door de heren T. Klomparends (0592) 36 58 06 en E. Hageman (0592) 365204
Onderwerp: Beantwoording technische vragen over de Begroting 2016

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij treft u de beantwoording aan van de technische vragen die van de zijde van Provinciale Staten gesteld zijn over de Begroting 2016. Wij geven hierna per gestelde vraag ons antwoord:

Technische vragen van de fractie CDA

Vraag	Antwoord
Blz 199 Op 30 september 2015 zal automatisch een deel van het General Escrow Fonds vrijvallen waarvoor RWE geen claims heeft ingediend. Wat is hierover inmiddels bekend en wat voor effect gaat dit hebben op onze begroting.	Inmiddels is bekend, dat het deel van het General Escrow Fonds dat nu vrijvalt ca. € 327 miljoen bedraagt. Dit betekent voor Drenthe een incidenteel voordeel van ca. € 7,45 miljoen. Het levert geen structurele ruimte op. Nadere informatie hierover ontvangt u in de 2e Bestuurs-rapportage 2015. Overigens is het de bedoeling dat dit voordeel ten gunste van de financieringsreserve wordt gebracht, dit in lijn met de voorgestelde afspraken over de inzet van incidentele voordelen.

1815 - provincie Drenthe - 2015
200

Blz 191 toevoeging 2017 aan reserve natuurbeleid, hoe is het bedrag ad 4.269.085 berekend.	De bate ad. € 4,3 miljoen die in 2017 wordt gestort in de reserve natuur betreft de voor dat jaar geraamde opbrengst uit verkopen van grond en gebouwen zoals die zijn begroot in programma 7.
Blz 194 toevoeging egalisatiereserve voormalige BDU verkeer en vervoer. Hoe is het bedrag van 2.032.753 berekend.	Zie voor de berekening de tabel hieronder. In de meerjarenbegroting houden wij rekening met een te ontvangen BDU van € 27,5 miljoen (prijspeil 2014). Voor 2016 is bekend geworden dat wij ruim € 29,5 miljoen ontvangen. Het verschil wordt in deze begroting toegevoegd aan de reserve BDU. Na vaststelling van de regeling 2016 wordt dit bedrag toegevoegd aan de "Bijdrage in kosten verkeers- en vervoersprojecten". Dit zijn gezamenlijke infrastructuur projecten met gemeenten.

	2016
Basis bedrag OV-bureau 2015	21.433.670
Basis bedrag Vechtdallijnen 2015	2.208.260
Programmakosten VVB (BDU) gedrag	1.000.000
Bijdragen in kosten verkeers- en vervoersprojecten (BDU)	2.842.000
Decentralisatie uitkering verkeer en vervoer	-
	29.516.683
Verschil naar egalisatie reserve voormalige BDU verkeer en vervoer	2.032.753

Blz 190 MKB Fonds Drenthe eind 2014 bedraagt de reserve financieringsfonds Drenthe nog steeds 4 mln. hoeveel gaat hiervan worden ingezet in 2015 of is misschien al ingezet?	In de Begroting 2015 is het bedrag van € 4 miljoen onttrokken en in de exploitatie begroting opgenomen. Onze verwachting is dat dit bedrag toch niet in 2015 zal worden besteed. Het gaat dan ook in principe terug naar de desbetreffende reserve. Wij zullen dit in de 2e Bestuursrapportage 2015 opnemen.
Blz 130 beheerorganisatie vechtdallijnen, jaarrekening 2014 inmiddels gereed?	Die jaarrekening is nog niet gereed. Het wachten is op de OV-index. Deze is in september 2015 vastgesteld maar tot op heden nog niet gepubliceerd. Zodra deze gegevens bekend zijn, wordt de Jaarrekening 2014 afgerond. Het OV-Bureau volgt een iets andere werkwijze. Zij presenteren een voorlopige jaarrekening op basis van een berekende OV-index.

Blz 133 IPO zijn de getallen 2014 juist?	De getallen zijn met enige afronding juist overgenomen.
Blz169 welke stortplaatsen gaat het over. Wat gaat het besluit ernst en spoed betekenen voor eventuele onttrekkingen?	De reserve monitoring is voor oude (voor 1996) gesloten stortplaatsen. De stortplaatsen die op de spoedlijst staan zijn: - Stortplaats Nijlanderstraat Rolde - Bolhuisgat Yde Voorafgaand aan het besluit ernst en spoed moet er onderzoek plaatsvinden en deze kosten worden onttrokken uit het fonds. Indien op grond van het besluit sanering noodzakelijk is dienen deze uit andere middelen (mogelijk middelen van derden) betaald te worden.
Blz174 reserve verkeer en vervoer wordt 9 mln aan toegevoegd, is er een planning van investeringen waarmee de dotaties een relatie hebben?	Er wordt niet € 9 miljoen toegevoegd, maar een bedrag van € 568.065,--. Dit is het verschil tussen het normbedrag van € 9.167.079,-- en begrote kapitaallasten ad € 8.599.014,--van Verkeer en Vervoersprojecten. Deze kapitaallasten zijn berekend op basis van planning zoals die vanaf bladzijde 222 is opgenomen.
Blz 176 hoe gaat de 6,1 mln in 2017/2018 gefinancierd worden?	In de 2e Bestuursrapportage 2015 wordt voorgesteld om van de begrote onttrekking € 5 miljoen voor 2015 weer terug te laten vloeien naar de Reserve N34. En deze in latere jaren in te zetten. Dit in verband met de vertraagde uitvoering van de werkzaamheden door procedures. Naast de Reserve N34 zijn ook de BDU, een bijdrage van de provincie Overijssel en reserveringen in het Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer financieringsbronnen.
Blz 177 klopt het dat in de reserve prov aandeel ILG 1,8 mln overblijft? En dat hierop geen claims meer rusten?	Als de uiteindelijke uitgaven en inkomsten overeenkomstig de begroting worden afgewikkeld en de grondverkopen voor € 11 miljoen zijn gerealiseerd resteert naar verwachting op basis van de huidige inzichten mogelijk een saldo van circa € 1,8 miljoen. Zekerheid hierover kan in de huidige fase nog niet gegeven worden. In het kader van de doorlichting (voorheen: stofkam) in de tweede fase zal bezien worden wat er met een mogelijk saldo dient te geschieden.

Blz 179 jaarlijks zou 1.250.000 moeten worden toegevoegd, in de cijfers is deze toevoeging niet verwerkt, klopt dat?	De mutaties om vanuit het programma Klimaat & Energie bedragen toe te voegen aan de RSP-reserve zijn verwerkt in de VJN 2015 in de 3e begrotingswijziging.
Speerpunten	Geen vraag.
1. Is de provincie lid van de EDR	Nee de provincie is niet lid.
2. Klopt het dat we als provincie Drenthe participeren in een kredietunie? En waar vinden we dat dan?	In de paragraaf Verbonden partijen staan onze participaties vermeld. Één van de verbonden partijen die het karakter van een kredietunie heeft is het MBK Fonds Drenthe (pagina 123 en 156). Daarnaast wordt via de NV NOM (pagina 123 en 140) onder andere kredietverlening aan ondernemers gestimuleerd, hetgeen ook als een vorm van kredietunie bestempeld kan worden.
2b blz 25 wat doet provincie aan kwalitatief goed onderwijs, geformuleerd als geen zwakke scholen etc.?	Door deelname (menskracht) aan de Drentse onderwijsmonitor. Samen met de Drentse gemeenten wordt dit financieel ondersteund. De scholen zelf dienen dit dan op te pakken. Deelname en inzet via de Stuurgroep Krimp en onderwijs. CMOSTAMM vervult daarin de rol van procesbegeleider. Bekostiging hiervan loopt via het provinciale werkplan.
2c blz 27 ontwikkeling of afbouw van bedrijf, besteedt provincie daar subsidie aan?	Voor de uitvoering verstrekken wij subsidie. De uitvoering is bij het recreatieschap ondergebracht.
3. Als concessie OV niet verlengd welke invloed heeft dat dan op de begroting?	Dit heeft niet direct gevolgen voor de provinciale begroting. Dit wordt opgevangen binnen de begroting van het OV-bureau en deze wordt gevoed met een bijdrage uit de BDU.
4. Hoeveel ha grond moet de provincie nog aankopen in het kader van afspraken natuurpact?	Wij moeten nog 3.927 ha obstakelvrij maken in het kader van afspraken natuurpact.

Technische vragen van de fractie PvdA

Vraag	Antwoord
Financieel meerjarenperspectief Vraag 1. Hoe vrij ben je in het besteden van de decentralisatie uitkering verkeer en vervoer?	De BDU wordt met ingang van 2016 geoormerkt in het Provinciefonds ondergebracht. De middelen zijn bestemd voor openbaar vervoer, een veilige infrastructuur en gedragsbeïnvloeding. Ze zijn door ons binnen programma 3 ondergebracht. Tot en met 2015 waren wij op basis van de Wet BDU verplicht de bestedingen via de Sisa aan het Rijk te verantwoorden. Deze verplichting is vervallen.
Financieel meerjarenperspectief Vraag 2. Waar bestaat de 400.000 euro eenmalige kosten windenergie uit?	In 2016 worden voor windenergie uitgaven voorzien die noodzakelijk zijn om het door Provinciale Staten vastgestelde regieplan uit te voeren: - Bijdragen in de kosten voor de gebiedsprocessen in Emmen en Coevorden. - Bijdragen in de kosten voor externe ondersteuning door inhuur experts voor die processen. - Bijdragen in de kosten voor communicatie en het opzetten van één of meer gebiedsfondsen.
Financieel meerjarenperspectief Vraag 3. Doorlopende kosten HRM; waar bestaat dat uit?	Met ingang van 2016 waren er noch structurele noch incidentele budgetten beschikbaar voor het uitvoeren van de reguliere HRM-werkzaamheden. Daartoe behoren bijvoorbeeld kosten voor werving en selectie, kosten loopbaan begeleidingstrajecten, kosten personeelsmonitor, kosten lidmaatschap Noorderlink, etc.
Financieel meerjarenperspectief Vraag 4. Intensiveringen worden nauwelijks/niet toegelicht in de Nota van Aanbieding/begroting. Graag toelichting op alle voorgestelde intensiveringen.	De nadere toelichtingen zijn verwerkt in de Begroting 2016. In alle programma's zijn de intensiveringen in de resultaten uitgelicht door deze een contrastkleur te geven. De intensiveringen zoals die in de nota van aanbieding zijn opgenomen betreffen de financiële samenvattingen daarvan. Bij het inloopspreekuur op woensdag 14 oktober 2015 zal hier nog een nadere technische toelichting worden gegeven.

Financieel meerjarenperspectief Vraag 5. Waarom ophoging onvoorzien naar uiteindelijk 1 miljoen euro?	In de lijn van het college akkoord zijn diverse posten scherper geraamd. Daar is in het kader van een eerste fase doorlichting een eerste stap in gezet. Op basis van deze eerste doorlichting blijkt dat door posten scherper te ramen de kans op een eventuele overschrijding door incidenten groter wordt. Om dat binnen de kaders af te kunnen dekken wordt voorgesteld een hogere post onvoorzien op te nemen. Wij hebben nu een eerste fase van doorlichting gehad, maar zijn voornemens hier verder op door te gaan en nog scherper te gaan ramen. Omdat wij verwachten dat hiermee de kans op vooral incidentele afwijkingen groter wordt, stellen wij voor dit op langere termijn uit voorzichtigheid te verhogen naar € 1 miljoen. Daarmee hebben wij overigens een post Onvoorzien van minder dan een half procent op de totale provinciale begroting.
Investeringsagenda Vraag 6. Waarom extra geld naar EU-cofinanciering. Is dit nodig gezien de huidige en toekomstige stand van de cofinancieringsreserve Europa?	In de huidige EU-cofinanciering zitten voldoende middelen voor deze college periode. Echter de meeste Europese programma's lopen langer door en om ook na deze periode gebruik te kunnen maken van deze Europese middelen achten wij het wenselijk ook voor de toekomst middelen voor cofinanciering beschikbaar te hebben.
Nota van aanbieding Vraag 7. Blz. 5: Het College wil het vervolgproces voor de uitwerking van de investeringsagenda met o.a. de staten vormgeven. Wanneer kunnen wij de statenontmoeting verwachten?	Hierover worden de Staten afzonderlijk geïnformeerd, opmerkingen/ideeën van de staten bij de behandeling van de begroting worden hierbij betrokken.
Nota van aanbieding Vraag 8. Blz. 14: waarom wordt vitaal platteland hier genoemd?	Dit is een schrijffout, die relatie is er ook niet. Er moet in plaats 'vitaal platteland' staan 'agroagenda NNL'.
Speerpunt 1 samenwerkend Drenthe. Vraag 9. Intensivering procesgeld. Waar is dit voor en waarom is dit slechts 25.000 euro?	De intensivering in samenwerking betreft voornamelijk de inzet van personele capaciteit. Om deze mensen hun werk te kunnen laten doen en omdat samenwerken vaak ook wat 'handgeld' vraagt, is hiervoor een bescheiden post begroot.

Programma 1, kwaliteit openbaar bestuur Vraag 10. Waarom wordt er in 2016 2,5 miljoen euro minder uitgegeven voor cofinanciering Europese projecten?	Vanaf 2016 is weer het reguliere bedrag opgenomen. In de 1e wijziging 2015 is in de Begroting 2015 een extra bedrag opgenomen op basis van de 'gecoördineerde meerjaren aanpak Europa'. Daarbij hebben wij extra investeringsruimte gevraagd om onze ambitie daarin te onderstrepen en om her berekende Europese gelden te kunnen co-financieren. Het in de nota genoemde bedrag voor deze intensivering ten laste van ruimte 2014 bedroeg € 2.500.000,-- en is in de Begroting 2015 verwerkt.
Programma 1, kwaliteit openbaar bestuur Vraag 11. Blz. 16. Wat wordt bedoeld met "toegenomen bijdrage van de organisatie bij Drenthe dichtbij zodat goede afspiegeling van provinciaal beleid\kerntaken"....?	In de beschrijving ontbreekt het woord 'plaatsvindt' (of een term van gelijke strekking). Het komt er verder op neer, dat het de bedoeling is, dat het magazine 'Drenthe Dichtbij' een breed en compleet beeld geeft van het beleid van de provincie Drenthe; daarvoor is bevorderlijk dat uit de gehele provinciale organisatie bijdragen tot stand komen.
Speerpunt 2, Economisch Drenthe Vraag 12. Versterken omgeving GAE, waarom wordt UMCG ambulancezorg niet genoemd?	De genoemde zaken zoals die zijn genoemd binnen product 2.2 zijn niet als uitputtend bedoeld en zijn zaken die spelen bij het versterken van de omgeving rondom Groningen Airport Eelde. Binnen Programma 3 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer is als resultaat Duurzame continuïteit GAE opgenomen. Wat ons betreft valt het onderbrengen van de UMCG ambulancezorg mogelijk ook daaronder.
Speerpunt 2, economisch Drenthe. Vraag 13. Waarom gaat er in 2016 1 miljoen euro minder naar de vrijetijdssector?	De Rijksbijdrage Regionaal sectorplan vrijetijdseconomie wordt vanaf 2016 niet meer ontvangen en derhalve zijn de daarmee samenhangende uitgaven ook verlaagd. Echter in het kader van de uitwerking van het college akkoord zijn wel nieuwe intensivering opgenomen.
Programma 3, regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer. Vraag 14. In 2015 was er reeds een intensivering m.b.t. fietspaden van 2 miljoen euro. Waarom is er nog een nadere intensivering nodig?	Dit is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.

Programma 3, regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer Vraag 15. Waarom alleen fietssnelweg tussen Groningen-Assen, waarom deze afweging. Waarom geen andere tracés?	Dit is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.
Speerpunt 4, Ruimtelijk Drenthe Vraag 16. Intensivering RO voorbereiding/onderzoekskosten (400.000,= per jaar). Wat is dit? Intensivering uitvoering milieutaak (100.000,= per jaar) Wat is dit?	Om als provincie waar nodig ontwikkelingen (met provinciaal belang en ambitie) te stimuleren/faciliteren is het nodig ook de komende bestuursperiode over een dergelijk budget (€ 400.000,--) te kunnen beschikken. Te denken aan de volgende proceskosten: Verkenning sloopfonds en verkenning Drentse transformatie opgave, Retail agenda opstellen, Pilots herontwikkeling bestaand stedelijk vastgoed, Agenda opgave woningbouw, Ontwerpbijdragen in gebiedsontwikkelingen en partiële plan gebieden, Beleidskader en regelgeving Omgevingsvisie aanpassen voor meer economisch ruimte gebruik, Commissie Leefomgeving, Proces implementatie Omgevingswet. Budget (€ 100.000,--) milieutaken is bestemd voor: - uitvoering van wettelijke milieutaken - beleid en onderzoek met betrekking tot duurzaamheidsvraagstukken - inhuur specialistische opdrachten.
Vraag 17. Waarom wordt er in 2016 fors minder geld (ruim 3 miljoen euro) voor vestigingsklimaat uitgegeven?	In 2015 is in de uitgaven een eenmalig bedrag van € 2,7 miljoen opgenomen voor uitvoering van de Duurzame Krimpregeling.
Programma 5, Milieu, energie en bodem Vraag 18. Hoe is de stand van zaken nazorgfonds Attero?	Hierover zijn de woordvoerders van de fracties onlangs door de gedeputeerde uitvoerig bijgepraat. De hoofdlijnen zijn dat wij via twee sporen onze risico's beperken. In overleg tussen provincie en Attero zijn afspraken gemaakt over het eerder sluiten van de stortplaats. Hiervoor heeft Attero een nieuw nazorgplan ingediend. Op basis van een eerste beoordeling lijkt hiermee het risico voor de eeuwigdurende nazorg voor de provincie lager uit gaan vallen en zijn er tevens mogelijkheden voorzien om een extra heffing op te leggen en daarmee de finan-

	ciële middelen voor deze eeuwigdurende nazorg veilig te stellen. Daarnaast wordt via een juridisch traject samen met de provincies Limburg en Noord-Brabant en de landsadvocaat de zekerheidsstelling voor de afdekverplichting gestreefd naar een verbetering van de zekerheidsstellingen.
Speerpunt 5, Energiek Drenthe Vraag 19. Er gaat speciale aandacht uit naar beleven en benutten van natuur. Onder regionale economie wordt 125.000 euro minder uitgegeven in 2016. Hoe kan dat?	In het kader van de Begroting 2016 is afgesproken dat natuurbudgetten zullen worden ingezet ten behoeve van landbouw/vrijetijdseconomie. Per abuis heeft hiervoor een bijraming bij op het onderdeel Economische vitaliteit platteland/recreatie, toerisme, sociaal economische voorzieningen en landbouw plaatsgevonden in plaats van het budget Voorzieningen toeristisch aanbod/Beleven en benutten van de natuur (vrijetijdseconomie). Dit wordt gecorrigeerd in de 2e Bestuursrapportage 2015.
Programma 7, dynamiek in leefomgeving Vraag 20. Ruim 31 miljoen euro meer beschikbaar voor biodiversiteit behouden en versterken. Hoe zit dit? Is er een uitvoeringsprogramma?	Op bladzijde 72 van de begroting treft u een analyse aan van het verschil tussen 2015 en 2016. Op dit moment wordt als uitgangspunt genomen dat de begrote Rijksinkomst, inclusief het eigen aandeel, de basis is voor de omvang van de begrote uitgaven. Door de hogere rijksinkomst voor 2016 (rijks kasschuif van 2014/2015 naar 2016/2017) krijgen wij voor de ontwikkelopgave in 2015 € 27 miljoen (€ 13,7 + € 13,3 miljoen) meer dan in 2015. Met dit bedrag zijn ook de uitgaven verhoogd. De jaarlijks ontvangen gelden van het Rijk zijn niet direct gekoppeld aan de planning en programmering van de projecten en daaruit voortvloeiende uitgaven. Om te voorkomen dat projectbudget afwezig is in het jaar waarin het benodigd is worden in enig jaar niet bestede middelen gereserveerd in de reserve Natuurbeleid. Voorts is de bijdrage aan Prolander van € 5,3 miljoen op deze plaats geraamd onder gelijktijdige bijraming van de rijksbijdrage (decentralisatieuitkering) van € 5,3 miljoen in het

	programma Middelen. De bijdrage aan BIJ12[1] is met € 0,6 miljoen afgeraamd (zie ook vraag 21).
Programma 7, dynamiek in leefomgeving Vraag 21. Door scherper ramen (stofkam) is de bijdrage aan GWO (bij 12) verminderd met 600.000,-. Wat betekent dit?	Recent is de nieuwe Begroting (2016) van BIJ12 ontvangen. Die begroting is € 330.000,-- lager dan wij momenteel hebben geraamd. Daarnaast is de geraamde bijdrage aan de kostenplaats GBO van BIJ12 afgeraamd. Deze jaarlijkse kosten worden gedekt vanuit de reguliere begroting voor automatisering en informatievoorziening.
Programma 8, middelen. Vraag 22. Hoe is de stand van zaken wat betreft de organisatieontwikkeling?	Voor vragen die betrekking hebben op de organisatieontwikkeling verwijzen wij naar de bedrijfsvoeringsparagrafen van de Jaarrekening 2014 en de Begroting 2016. Omdat wij constateren dat meerdere fracties vragen over dit onderwerp hebben, stellen wij voor om nog voor de begrotingsvergadering een informerende sessie over de stand van zaken van de organisatieontwikkeling met uw Staten te organiseren.
Reserves en voorzieningen. Vraag 23. Blz. 183. Onderaan wordt gesproken over tenders dorpsinitiatieven. Dat gaan we toch anders organiseren?	Ja, dat gaan wij anders organiseren. Op dit moment vindt de evaluatie plaats en word er ook een alternatief instrument ontwikkeld. Tot het moment waarop de nieuwe invulling bekend is, is vooralsnog hetzelfde bedrag per jaarschijf gereserveerd.
Onderhoud kapitaalgoederen Vraag 24. Er staat niets over de besparing op het onderhoud aan de vaarwegen (1,5 miljoen per jaar). Hoe zit dit?	De besparing is in de begroting verwerkt en inderdaad niet specifiek hier benoemd. Zie hierna het antwoord op de zesde vraag van de VVD.

Technische vragen van de fractie VVD

Vraag	Antwoord
1. Pagina 7: Kerngegevens: paragraaf B: Economische structuur In de begroting 2015 stond bij 'totaal werkgelegenheid' een cijfer van 180982 opgenomen. Dit cijfer was gebaseerd op de werkgelegenheidstand per 01-04-2013. In de begroting 2016 zien wij een totaal van	De cijfers 2015 betreft banen >12 uur. In de beschikbare cijfers van 2016 is dit aangepast en zijn ze nu inclusief 'kleine' banen van < 12 uur. Om die reden is ook geen vergelijking met voorgaande jaren opgenomen.

[1] BIJ12 is een uitvoeringsorganisatie gericht op natuur in informatievoorziening, is opgericht door het IPO en werkt onder andere voor provincies.

Vraag	Antwoord
218100. Dat is nogal een toename! Hoe moeten wij dit verschil duiden?	
2. Pagina 7: Kerngegevens: paragraaf D: Financiële kerngegevens Wat is de reden dat de uitkering provinciefonds zo fors afwijkt van de begroting 2015? (138 mio t.o.v. 77 mio) En waarom wordt een verlaging van deze uitkering verwacht vanaf 2018 met 13 mio?	De afwijking kan worden verklaard door drie ontwikkelingen: 1. een positieve accresontwikkeling in 2016, voornamelijk veroorzaakt door de voor dat jaar verwachte loonontwikkeling; 2. de wijziging van het peiljaar voor de maatstaf opcenten MRB (en de doorwerking daarvan in de correctiefactor in het verdeelmodel) en de verdeling van de uitname van € 90 miljoen Jeugdzorg 2016; 3. ontwikkelingen op het vlak van decentralisatie-uitkeringen, waarbij de belangrijkste bestaat uit het feit, dat met ingang van 2016 de voor provincies bestemde middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer, een specifieke uitkering van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, deel uitmaken van het Provinciefonds. Daarnaast vindt er een 'kasschuif' plaats bij de decentralisatie-uitkering Natuur en wordt de decentralisatie-uitkering Bodemsanering voortgezet. De verlaging in 2018 wordt voornamelijk verklaard door de vanaf die jaren lagere decentralisatie-uitkering Natuur.
3. Pagina 14: Paragraaf Intensiveringen 2016 Op de pagina staat een tabel vermeld. Boven deze tabel voor verwezen naar 'onderstaande onderwerpen' (meervoud) Klopt het dat u alleen procesgeld reserveert of is er ook sprake van andere onderwerpen?	De intensivering op het speerpunt samenwerkend Drenthe betreft voornamelijk de inzet van medewerkers. De zin boven de tabel klopt derhalve taalkundig niet, want er is alleen sprake van een 'financiële' intensivering voor procesgeld.

4. Pagina 15: Product 1.1: 1e doelstelling en 1e resultaat: Wij begrijpen deze formulering niet. In onze visie is GS verantwoordelijk voor de kwaliteit van het toezicht, maar toch niet voor de financiële resultaten van medeoverheden, zoals gemeenten? Graag uw toelichting.	Waar adequaat toezicht leidt tot beter financieel beleid en beheer bij een mede-overheid zal dit stellig ook van enige invloed zijn op de financiële resultaten van de desbetreffende mede-overheid. Daarbij is de provincie weliswaar niet verantwoordelijk voor de resultaten van een mede-overheid op zich, maar heeft met het toezicht wel een taak en een instrument ter voorkoming/beperking van een beroep door een gemeente op het collectief.
5. Pagina 19: verklaring verschillen begroting 2015 – 2016 Wat is de reden dat de Cofinanciering Europa in de begroting 2016 2,5 mio lager uitvalt dan in de begr. 2015? Zijn er bijvoorbeeld in 2015 bijzondere activiteiten uitgevoerd die thans niet meer behoeven te worden uitgevoerd? En tot welke resultaten hebben deze extra uitgaven geleid?	Zie tevens het antwoord op vraag 10 van de PvdA. Het sectorplan loopt en de resultaten volgen.
6.Pagina 20 NvA* Pagina's 34, 38, 38 Begroting *Nota van Aanbieding Wij constateren dat het onderhoud op wegen en vaarwegen per saldo lager is begroot dan over 2015. In het licht van het Rekenkamer rapport over wegenonderhoud hadden wij juist een extra impuls verwacht. Ook lezen wij dat een onderhoudsplan wordt opgesteld conform een herijkt beleidsplan. Wij hadden een stijging van uitgaven verwacht, maar zien een daling. Wilt u dit toelichten?	Mede naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamer is met behulp van asset management een nieuwe meerjarenraming opgesteld voor met name het groot cyclisch onderhoud. Omdat de wegen op dit moment in een goede staat verkeren, kunnen wij de komende jaren (tijdelijk) volstaan met een lager budget. Daarnaast zal een deel van het budget via de nieuwe egalisatiereserve voor de toekomstige onderhoudsopgaven gereserveerd worden, dit alles op basis van deze nieuwe meerjarenraming. Naast het uitvoeren van het geplande onderhoud intensiveren wij op verkeer en vervoer met een nieuw investeringsprogramma van circa € 60 miljoen.
7.Pagina 66 product 7.2 6e resultaat: Verbinding tot één landschappelijke eenheid Wilt u toelichten wat u precies bedoelt met de beoogde verbinding en wat de kosten zijn die met het behalen van dit specifieke resultaat gemoeid zijn?	Met de verbinding wordt bedoeld dat wij in lijn met 'beleven en benutten van natuur' en in de geest van de motie van de Tweede Kamer (Motie 33 750 XIII, nummer 61 van 7 november 2013 van de leden Jacobi (PvdA) en van Veldhoven (D'66); versterking van het Merk Nationaal Park proberen de 'donkere groene natuurgebieden in Zuidwest-Drenthe meer met elkaar en met de omgeving te verbinden. Dit gaan wij doen binnen de opdracht

	die GS meegegeven heeft aan de Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek en binnen het budget dat voor de Nationale Parken in Zuidwest-Drenthe beschikbaar is gesteld.
8.Pagina 67: product 7.4: overzicht projecten in uitvoering Wij zien bij de resultaten een concrete lijst met projecten in uitvoering. Wij missen echter een overzicht van de kosten per project. Wilt u dit overzicht verstrekken. Wilt u daarbij ook aangeven wat de verhouding is tussen begroting en (gedeeltelijke) realisatie en aangeven of er sprake is van (verwachte) budgetoverschrijding?	In de provinciale begroting worden posten op programmaniveau weergegeven. Uitsplitsing op individueel projectniveau worden derhalve niet in de begroting weergegeven. In algemene zin: De natuurontwikkeling bestaat uit langjarige inrichtingsprojecten en grond aan- en verkopen die niet één op één aan begrotingsjaren te koppelen zijn.
9. Pagina 26: product 2.5 Intensiveren marketing Bij de resultaten schrijft u over additionele opdrachten aan Marketing Drenthe. Tevens reserveert u voor 2016 een intensivering van € 750K. Betekent dit dat de kosten voor Marketing Drenthe in 2016 zullen worden verhoogd of wordt van Marketing Drenthe verwacht dat door toename van efficiencymaatregelen additionele opdrachten tegen dezelfde totale kosten kunnen worden uitgevoerd?	Vanuit het college akkoord zetten wij in op een intensivering van marketing, hetgeen niet één op één vertaald mag worden dat we het budget voor Marketing Drenthe verhogen. Er zijn ook andere manieren en partijen/ondernemers die een positieve bijdrage kunnen leveren aan marketing van Drenthe.
10. Pagina 17 NvA Onder 'onze extra inzet' Wat bedoelt u met "structureel tijdelijk extra middelen beschikbaar stellen"? Structureel en tijdelijk zijn in tegenspraak met elkaar.	De zin klopt niet en het woord 'structureel' dient geschrapt te worden.
11. Pagina 66: product 7.3 Dynamisch Drenthe; onderste resultaat Zie ook pagina 203 van begroting (opsomming doelen POP3). Gaat u nieuwe leader gelden inzetten voor de 15 projecten die u minimaal wilt realiseren. Zo ja, hoeveel geld betreft dit?	Dit is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.
12. Pagina 93 Inventarisatie risico's U schrijft dat er sprake is van 57 risico's die tezamen een bedrag van 68 mio vertegenwoordigen. Een jaar geleden was er sprake van 58 risico's met een bedrag van 101 mio.	Een actuelere vergelijking is te maken met de Jaarrekening 2014. Daarin is de omvang van 57 risico's 93 miljoen. Het nu nog lagere bedrag komt vooral door een lagere risico inschatting bij Attero.

Wij vinden dit een opmerkelijk verschil. Kunt u dit toelichten, bijvoorbeeld door een vergelijkend overzicht te verstrekken van alle risico's uit de begroting 2015 en 2016?	
13. Pagina 76 Uptime ICT systemen Dit resultaat stond zo ook in de begroting van een jaar geleden. De uptime van minimaal 99% is nogal aan de veilige kant. Moet u niet eerder denken aan 99,7% of 99,9% (o.b.v. 24/7)?	De uptime is inderdaad voorzichtig gedefinieerd. Hiervoor zijn de volgende redenen aan te wijzen: De afspraken en het beleid met betrekking tot continuïteit van de ICT bedrijfsvoering beperken zich formeel tot de garantie van het niet verliezen van gegevens. Onze uitwijkvoorziening is hierop ingericht. De beschikbaarheid van de ICT-systemen is formeel gegarandeerd binnen (verlengde) kantooruren. Daarbuiten is het niet geregeld en gaat het op basis van best-effort. Er is dus geen sprake van 24/7 gegarandeerde beschikbaarheid.
14. Pagina 75 Product 8.2 Kwaliteit van teams 'Vanuit het perspectief van de klant is de kwaliteit van een aantal teams verbeterd'. Wij lezen dit als een nogal onduidelijke en vage resultaatomschrijving. Hetzelfde geldt voor de verbetering van een 'aantal processen' Kunt u dit nader toelichten?	Voor vragen die betrekking hebben op de organisatieontwikkeling verwijzen wij naar de bedrijfsvoeringsparagrafen van de Jaarrekening 2014 en de Begroting 2016. Omdat wij constateren dat meerdere fracties vragen over dit onderwerp hebben, stellen wij voor om nog voor de begrotingsvergadering een informerende sessie over de stand van zaken van de organisatieontwikkeling met uw Staten te organiseren.
15. Pagina 28-29 Product 2.4 Breedband U begroot in 2016 en 2017 een post van € 200.000 voor breedband. Waarom wordt deze post niet ten laste van de reserve vitaal plateland gebracht?	Breedband is ondergebracht in programma 2.
16.Pagina 87:Tabel legesheffing De kolom begroting 2015 vertoont substantiële verschillen met diezelfde kolom in de begroting van het afgelopen jaar. Kunt u dit toelichten?	De verlaging betreft de leges e.a. rechten WABO. De heffing van deze leges verloopt met ingang van 2015 via de RUD. In de Voorjaarsnota 2015 is deze mutatie verwerkt.
17.Waterberging Uffelte Ruinen Wij hebben in de begroting geen informatie aangetroffen betreffende de waterberging Uffelte Ruinen. Mogen wij daaruit afleiden dat er geen activiteiten in dit kader worden gepland en/of uitgevoerd?	Dit is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.

Technische vragen van de fractie SP

Vraag	Antwoord
Via het provinciefonds komt er 4,5 miljoen extra in 2015 voor de verwachte toename kosten door verhoogde instroom asielzoekers (september circulaire). Hoeveel ontvangt Drenthe? Op welke wijze wordt dat vervolgens ingezet?	De toename van de kosten door een verhoogde instroom van asielzoekers leidt tot hogere rijksuitgaven. Die leiden via de normeringssystematiek tot een iets hogere algemene uitkering uit het Provinciefonds. Dat zijn dan algemene middelen. Hoe die in Drenthe worden ingezet kunt u lezen in de Begroting 2016 met de bijbehorende Nota van aanbieding. Het gestelde in septembercirculaire moet u zo lezen, dat de provincies een iets hogere Provinciefondsuitkering krijgen dóór hogere kosten voor het Rijk als gevolg van een verhoogde instroom van asielzoekers, maar niet vóór kosten als gevolg daarvan (trap-op-trap-af).
Er wordt een nieuwe reserve van 45 miljoen voor de Investeringsagenda ingesteld. De uitwerking van de investeringsagenda vind plaats via een aparte Statenontmoeting. Op blz 192 staat dat de onttrekkingen aan deze reserve plaats vinden op basis van Statenvoorstellen. Hoe ziet de betrokkenheid van de Staten bij deze investeringsagenda er precies uit?	Hierover zullen de Staten afzonderlijk worden geïnformeerd, opmerkingen/ ideeën van de Staten bij de behandeling van de begroting worden hierbij betrokken.
'De transitie van fossiele naar hernieuwbare energie vraagt flinke investeringen' (blz. 12 nota van aanbieding). Ongeveer 2 miljoen per jaar intensivering. Komt er een apart Statenstuk voor de energieagenda 2016-2020 naar de Staten?	Ja, er komt een Statenstuk. Op dit moment wordt er gebouwd aan de nieuwe energieagenda. Hiervoor worden verschillende stakeholders in de markt geraadpleegd, om te komen tot een agenda die ook op draagvlak van de uitvoerende partijen kan rekenen. Ook de Staten worden in dat proces meegenomen. Dat betekent dat voor het Statenstuk in PS komt er een gesprek met de Statenfracties plaatsvindt. De verwachting is dat de nieuwe agenda in Q1 of Q2 van 2016 kan worden vastgesteld. Zoals in het college akkoord is beschreven zetten wij intussen het huidige klimaat en energiebeleid voort.

Er wordt structureel 25.000 meer uitgegeven voor proceskosten programma 1 Kwaliteit openbaar bestuur. Wat wordt daarvan concreet betaald?	De intensivering in samenwerking betreft voornamelijk de inzet van personele capaciteit. Om deze mensen hun werk te kunnen laten doen en omdat samenwerken vaak ook wat 'handgeld' vraagt, is hiervoor een bescheiden post begroot.
Er wordt voorgesteld om op termijn van 100 mln naar 50 mln korte uitzettingen te gaan. Dus minder schatkistbankieren. Wat is de bedoeling? Meer onderlinge uitleen aan gemeenten of obligaties?	Het betreft het voornemen om minder voor korte looptijden gelden weg te zetten en daarmee ook een hoger rendement te genereren (rente op langere looptijden is doorgaans hoger dan die op korte looptijden). Op basis van de huidige meerjaren liquidteitenprognose voorzien wij voor langere tijd dat er sprake zal zijn en blijven een goede liquide positie en wordt het mogelijk om ook gelden met langere looptijden uit te zetten. Het voor langere looptijden wegzetten kan zowel bij de schatkist als ook door onderling uitlenen. Binnen de huidige regelgeving is uitzetten via obligaties niet toegestaan. Ook in het kader van revolverend financieren zijn er mogelijkheden om gelden voor langere looptijden weg te zetten (voorbeeld leningen aan corporaties voor breedband). Daarnaast zullen wij actief de geld- en kapitaalmarkten blijven volgen en daar waar mogelijk kansen te benutten en zodoende de samenstelling, het risicoprofiel en het rendement van de gehele portefeuille af te stemmen op de wensen en behoeften van de provincie.
In 2016 zal er op 1 stortplaats voor de afdekking gebruik gemaakt worden van grond die bij natuurprojecten vrijkomt. Om welke stortlocatie gaat het? (blz 169)	Het gaat om een locatie in de gemeente Hoogeveen.
Er moet 80 miljoen in de financieringsreserve zitten om voldoende rentebaten te genereren. Op blz. 79 staat bij Opbr. Rente 2014 maar 261.479. Waar kunnen we de renteopbrengsten vinden? Hoeveel was dat tot nu toe per jaar?	De rentebaten op de financieringsreserve vormen een onderdeel van het totaal van de rentebaten op onze gehele portefeuille. In de financieringsparagraaf wordt in het licht van de algemene marktontwikkelingen een toelichting gegeven op het totale rendement en de verwachtingen voor de toekomst. Het saldo van de rente is onderdeel van de economische categorie 'Adm. Boekingen' en bedragen voor 2016 € 4.480.335,--.

	Het bedrag van € 261.479,-- voor het jaar 2014 betreft de rentebaten op het rekening courant saldo, dat rendement is in de huidige markt 0% bij de Staat.

Technische vragen van de fractie D 66

Vraag	Antwoord
Pag 7 Kerngegevens: onder B gegevens van 2014 toevoegen (of prognose 2015) ter vergelijking. Het 'zweeft' nu wat.	Vergelijking is in dit geval niet zinvol. De definities van bijvoorbeeld de beroepsbevolking zijn veranderd. Zie ook het antwoord op een vraag van gelijke strekking van de VVD.
Pag. 17. .....inzetten van minimaal 1 nieuw Europees instrument..... Vraag: Wat wordt hiermee bedoeld?	Hiermee wordt bedoeld dat Drenthe aanvullende op de bestaande Europese programma's wil participeren in nieuwe Europese programma's, instrumenten en fondsen.
....uitbreiding samenwerking Niedersachsen en minimaal 1 andere Europese regio..... Vraag: Welke vorm van samenwerking wordt hiermee bedoeld?	Het gaat hierbij om grensoverschrijdende samenwerking tussen regio's, bijvoorbeeld in de vorm van een Duitsland Agenda.
Pag. 19 .....Kosten SNN in 2016 € 24.000 hoger geraamd dan in 2015..... Vraag: Waar zitten die kosten in?	Het betreft hier de indexatie van de provinciale bijdrage.
Product 2.2 Versterken regionale innovatiekracht van Drenthe Bij de doelstelling 'Maximale inzet op verdere ontwikkeling van innovatief ondernemen' wordt als resultaat vermeld: 'IPR regeling Zuidoost Drenthe' (is overigens dubbel: regeling regeling) In de tekst van Speerpunt 2 (Economisch Drenthe) staat: 'Verder voeren we een sterke lobby voor een inversteringspremieregeling voor Zuidoost Drenthe' (badzijde 21, 2e alinea) Verderop in de tekst staat onder 'Intensiveringen 2016' Wij gaan investeren in - Acquisitie/IPR: wij stelen middelen beschikbaar om meer bedrijfsinvesteringen in Drenthe te stimuleren om hiermee...etc.	Antwoord 1: Wel voor Zuidoost-Drenthe. Een IPR is alleen mogelijk als een gemeente voorkomt op de steunkaart, die door Europa is vastgesteld. Niet alle Drentse gemeenten staan op die kaart. Er komt nog een nadere uitwerking. Antwoord 2: Er is nog geen geld begroot, maar binnen de investeringsagenda is wel ruimte voorzien. Nadere voorstellen volgen wanneer de uitwerking helder is.

Vraag	Antwoord
Vraag 1: Is het de bedoeling dat er een IPR komt voor Zuidoost Drenthe of voor heel Drenthe? Vraag 2: Is er geld begroot voor investeringspremies? Zo ja, welk bedrag?	
Paragraaf 2.7 Grondbeleid, bladzijde 158, laatste alinea Vraag: Is er een minimum en een maximum vastgesteld voor de omvang van de strategische grondvoorraad? Zo ja, wat zijn de bijbehorende getallen en waar kunnen we die vinden?	In de komende periode zal een nieuwe nota grondbeleid worden opgesteld en aan de Staten ter besluitvorming worden voorgelegd. In deze nota zal dit geregeld worden.
Paragraaf 2.8 Reserves en voorzieningen Bladzijde 176, Reserve N34, Toelichting In de toelichting staat dat er in 2016 een onttrekking van 1,5 miljoen zal zijn . Waar kunnen we dat terugvinden in de overzichten? Zit dat in de begrote onttrekking in 2015 van 5.750.000? En is de rest van dat bedrag dan het grootste gedeelte van de 6,1 miljoen bestemd voor de aansluiting Klijndijk/Emmen?	In de toelichting staan verwachtingen genoemd, die nog niet financieel in de Begroting 2016 zijn opgenomen. In de 2e bestuursrapportage 2015 wordt voorgesteld om van de begrote onttrekking € 5 miljoen voor 2015 weer terug te laten vloeien naar de Reserve N34 en deze in latere jaren in te zetten. Dit in verband met de vertraagde uitvoering door procedures. Het grootste gedeelte zal inderdaad worden bestemd voor de realisaties bij Exloo en Klijndijk.
Bladzijde 177, Reserve provinciaal aandeel ILG In de toelichting wordt gesproken over onttrekkingen voor akkerrandbeheer voor de komende drie jaar. In het overzicht staan alleen in 2016 en 2017 onttrekkingen opgenomen. Wat is hiervoor de verklaring?	Per abuis is hier een stukje tekst uit 2015 gekopieerd. Akkerrandenbeheer werd mede gefinancierd vanuit Pop2. Daarna wordt de financiering voortgezet binnen het agrarisch natuurbeheer.
Bladzijde 178, Reserve RSP 1. Zijn de in het overzicht opgenomen begrote toevoegingen de toevoegingen vanuit de VES middelen? 2. Waar kunnen we de toevoegingen vanuit het K&E programma en uit de decentralisatie uitkering RSP terugvinden?	Antwoord 1: Zoals in de actualisatie van de Kadernota uitvoering RSP (Statenstuk 2010-431) is vermeld, wordt vanuit het programma Versterking Economische Structuur (VES) € 5.000.000,-- bijgedragen aan de Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum (2010 tot en met 2020). Vanuit VES is ten behoeve van het project Atalanta, de economie van de verbinding, een bedrag van € 1.823.225,-- bijgedragen.

Vraag	Antwoord
	Verder is verwerkt dat het restant, zijnde € 3.176.775,-- vanuit de VES-middelen is toegevoegd aan de reserve RSP, waarvan € 176.775,-- in 2014 via de exploitatie en € 1.000.000,-- per jaar uit de reserve voor de jaren 2015, 2016 en 2017. Hiermee is dan voorzien in de bijdrage vanuit de VES-middelen. Antwoord 2: De decentralisatie uitkering RSP wordt binnen programma 8 ontvangen en het budget K&E is voor de desbetreffende jaren verlaagd om te storten in de Reserve Regio Specifiek Pakket.
Product 3.1, blz. 33: D66 leest in het eerste product dat er een onderzoek komt naar achterlandverbindingen. Vraag: in hoeverre zijn deze verbindingen nog niet duidelijk in kaart gebracht tot dusver en wat is het precieze beoogde effect met deze actie?	Het college vindt de achterlandverbindingen van belang. Met Emmen-Coevorden hebben wij een logistieke draaischijf op de Noordelijke Ontwikkelingsas richting Scandinavië en de Baltische Staten. Het onderzoek daarvoor is enerzijds te lezen als zoeken naar kansen en verbindingen. Anderzijds als voortzetting van bestaande projecten en processen waaronder lobby. Die kansen liggen er mogelijk voor het personenenvervoer Emmen-Coevorden-Nordhorn-Rheine, het aansluiten op een mogelijke verbinding Groningen-Bremen en mogelijk grensoverschrijdend lange afstandsbusvervoer. Meer concreet loopt nu een pilot goederenvervoer Coevorden-Bentheim-Malmö. Wij onderzoeken een intensievere samenwerking met Twente en Bentheim. Maar ook de ontwikkelingen rond de E233 volgen wij nauwgezet. Dit alles om onze economische positie in (Zuidoost-)Drenthe te versterken en in te kunnen spelen op grensoverschrijdende werkgelegenheid.
Product 3.1, blz. 34: Wat betreft het kwaliteitsniveau van het OV valt te lezen dat er in 2016 gestreefd wordt naar het verkrijgen van een ruim voldoende: wat is het streefcijfer en welke instrumenten worden daarvoor aangegrepen?	Wij streven naar een ruime voldoende, cijfermatig zeg maar een 7,5. Als instrument om dat te meten wordt de landelijke OV Klantenbarometer van het KpVV, onderdeel van het CROW, ingezet.

Product 3.3, blz. 34: In het totale product 3.3 wordt er gesproken over het beheer en onderhoud van de provinciale wegen. Vraag: in hoeverre worden de conclusies uit het rapport van de Noordelijke Rekenkamer betrokken in het bereiken van de beschreven resultaten?	Deze conclusies vormen een belangrijke basis voor het bereiken van de resultaten. In dat kader wordt nu ook asset management opgezet en een meer dynamisch systeem van grootonderhoud, inclusief de daarbij noodzakelijke egalisatiereserve om zo onderhoud uit te voeren op het moment dat het nodig is en bijdraagt aan het behalen van de gestelde doelstellingen.
Product 3.4, blz. 35: Met betrekking tot het product 3.4 vraagt D66 zich af of er ook wordt gekeken naar de onbemande sluizen vanuit het oogpunt van veiligheid? Zo ja, wordt dit beleid van de afgelopen jaren geevalueerd?	Uiteraard is er ook gekeken uit oogpunt van veiligheid. Deze veiligheidsmaatregelen zijn meegenomen in het ontwerp. Er is ook al vele jaren ervaring met de bedienen op afstand, vaartrajecten als de Hoogeveensche Vaart die vanuit de centrale bedienpost Nieuwebrugsluis en het vaartraject Verlengde Hoogeveensche Vaart vanuit Stieltjeskanaalsluis worden bediend. Deze ervaring zijn positief. Er zijn op dit moment geen signalen dat onbemande sluizen minder veilig zijn dan bemande.
4.1De doelstelling 'toereikende' spreiding en bereikbaarheid is vaag. Wat is hier precies de bedoeling? Spreiding naar huidige inwoners aantallen of juist regio's met krimp in de schijnwerpers zetten, bijvoorbeeld met het plaatsen van statushouders.	Het gaat hier om de gelaagdheid van de Drentse steden en dorpen en hun voorzieningenniveau's. Toereikend moet hier worden begrepen in het licht van dat mensen gebruik kunnen blijven maken van voorzieningen op redelijke afstand zonder dat hier concrete normen voor gelden. Het is decennialang ook het doel geweest van het provinciaal ruimtelijk beleid en nog steeds. Wil niet zeggen dat de provincie in staat is schaalvergroting tegen te gaan.
In hoeverre heeft de provincie via het interbestuurlijk toezicht (IBT) een regie functie bij gemeenten mbt het accommoderen van statushouders? Wat wil de prov hier bereiken?	De provincie heeft de taak toe te zien dat gemeenten hun taakstelling halen. In goed overleg vindt daar het gesprek met gemeenten over plaats.
Het herstructureringsfonds wordt genoemd bij het herbestemmen en herontwikkelen van de vastgoedagenda. Een ambitieuze agenda (retail, bedrijventerreinen en wonen), maar de provincie wil alleen een verkenning naar zo'n dit fonds.	Het kan in de verkenning twee kanten opgaan. Of partijen sluiten aan en zijn bereid onder hun voorwaarden het fonds te voeden. Het kan ook zijn dat partijen de doelstelling van het fonds onderschrijven maar voorkeur hebben niet direct in het fonds te willen participeren en de samenwerking in aparte afspraken vorm wil geven. In beide gevallen veroorzaakt het

Wat kunt u bereiken als dit fonds geen financiële slagkracht krijgt? Dan blijft het een tandeloze tijger!	fonds beweging, de vorm waarin is daar dan een afgeleide. De verkenning moet daar antwoord op geven hoe partijen de gezamenlijke inzet vorm willen geven.
Bij het opstellen van de retailagenda wordt ondermeer gestuurd op een compacte binnenstad. De ladder voor duurzame verstedelijking geeft aan dat locaties buiten bestaand stedelijk gebied pas in aanmerking komen als er binnen het stedelijk gebied niets te vinden is. Hoe past de discussie rondom de FOC's hierbinnen?	In de retail zijn verschillende vormen van outlet-concepten in dorpscentra en binnensteden zichtbaar. Het kan gaan om verkooppunten waar mode met forse kortingen worden aangeboden, maar ook om verkooppunten van meubelen met forse korting. Dit is wat globaal genomen onder factory outlets kan worden begrepen. Een Factory Outlet Center zoals wij dat kennen van Bataviastad Lelystad en het initiatief dat nu in discussie is voor een vestiging bij Assen, zijn specifieke concepten die zich op essentiële punten onderscheiden van 'reguliere' factory outlet-verkooppunten. Het gaat dan onder meer om omvang, organisatie en beheer van de winkelunits, de presentatie in vormgeving gericht op beleving als attractie en de omvang van de logistieke verkeerstromen (piekbezoek en ruim meer dan 90% autobezoek). De discussie rondom de FOC's is een discussie over de ontwikkeling van concepten en hoe consumenten daar op reageren.
'Meer' economisch ruimtegebruik, is alleen mogelijk ten koste van ander ruimtegebruik. Hoe wordt dit ingevuld? Ten koste van wat?	Met meer ruimte voor economisch ruimtegebruik willen wij meer oog hebben voor de kansen die er zijn om ondernemerschap en initiatieven te verbinden met de kwaliteiten van Drenthe. Dat is wat wij bedoelen met het opnieuw definiëren van de kernwaarde bedrijvigheid ten opzichte van de kernkwaliteiten en het kijken en meedenken in mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. In overleg met PS en stakeholders passen wij daar waar nodig het beleidskader en regelgeving aan.
De grondwaterstand staat in diverse natuurgebieden volgens de Kaderrichtlijn Water onder druk; de verdrogingsproblematiek is ernstig te noemen. De KRW noemt 8+1 (verschillende criteria) gebieden. Waarom worden hier slechts 4 gebieden genoemd? Het wordt veelal met PAS gelden gefinancierd.	De uitvoering van maatregelen om de verdroging in Natura2000-gebieden is onderdeel van het Programma Natuurlijk Platteland (produkt 7.4 Natuur en landschap, doelstelling 'Realisatie Natuurnetwerk Nederland, inclusief de opgave Natura 2000 PAS'). Onder produkt 4.2 is de monitoring van het resultaat van de maatregelen opgenomen. In 2016 is een rap-

	portage over vier gebieden voorzien. In de periode tot 2021 worden alle Natura2000-gebieden die een relatie met het grondwater en dus de KRW hebben onder de loep genomen.
Product 5.1, blz. 51: In dit product wordt gesproken over de campagne voor zonneleningen. Is dit nog noodzakelijk te continueren naar de toekomst toe aangezien er door de (inmiddels) grote bekendheid de afgelopen jaren veel aanvragen zijn gedaan?	In de op te stellen agenda naar het programma Klimaat en energie wegen wij dit nader af.
Product 5.1, blz. 51: Wordt er in het kader van de midterm-review DEO ook gekeken naar de bestuurlijke verhoudingen en wat de effecten zijn geweest van het opzetten van een organisatie 'op afstand' (oftewel de (beperkte) sturingsmogelijkheden van de Staten)?	Bij de midterm review DEO zal voornamelijk gekeken worden naar de inhoudelijke resultaten en effecten van het werk van DEO. De bestuurlijke verhoudingen en de effecten van een organisatie 'op afstand' zijn op zich geen onderwerp van de midterm review.
Toelichting bestaand beleid, blz. 52/53: Zit Drenthe in 2016 op schema wat betreft de realisatie van duurzame energie met het oog op de einddoelstelling van 2050?	Drenthe zit in 2016 op schema wat betreft de realisatie van duurzame energie met het oog op de einddoelstelling van 2050.
Pag. 51, product 5.3 Bodemontwikkeling .....alle spoedeisende locaties zijn vastgelegd met een beschikking ernst en spoed..... Vraag: Is dat op dit moment nog niet zo? Vraag: zijn er achterstanden wat betreft sanering? Zo ja, hoe komt dat?	In het Bodemconvenant 2010-2015 is afgesproken dat alle locaties met onaanvaardbare risico's voor de mens zijn beschikt en de risico's aan het eind van de convenantperiode zijn beheerst. Wij zitten nu in het laatste jaar van het convenant en in Drenthe zijn alle locaties met onaanvaardbare risico's voor de mens gesaneerd of is de sanering in uitvoering. In Drenthe zijn er dus geen bekende gevallen van bodemverontreiniging met onaanvaardbare humane risico's. In het tweede Bodemconvenant met een looptijd van 2016 tot en met 2020 is de afspraak gemaakt om alle gevallen van verontreiniging met onaanvaardbare risico's voor het milieu (verspreiding of ecologie) voor 2017 te beschikken en de risico's voor 2021 tenminste te hebben beheerst. Deze gevallen zijn dus nog niet allemaal met een beschikking vastgelegd. Er zijn geen achterstanden in het licht van de landelijke afspraken.

Pag. 56, Verschillen tussen begroting 2015-2016 ....Bijdrage RUD € 136.000 hoger..... Vraag: Waarom is deze verhoging?	De bijdrage van de provincie aan de begroting van de RUD is in 2016 € 136.000,-- hoger dan in 2014 en 2015. De reden hiervoor is dat bij de oprichting van de RUD is afgesproken in 2014 en 2015 te werken met een bijdrage gebaseerd op een vast bedrag (inputbegroting) en om vanaf 2016 te werken met een bijdrage gebaseerd op de voor het takenpakket van de deelnemers noodzakelijke inzet (outputbegroting). De inzet voor het takenpakket is door alle deelnemers in de RUD gemeenschappelijk bepaald, de Drentse Maat. Het nu opzetten van de RUD-begroting op basis van output leidt samen met grote verschuivingen in milieutaken van de provincies naar de gemeenten in 2014 en de daarbij overdracht van financiële middelen van Provinciefonds naar Gemeentefonds tot deze verandering.
6.3, pag 61: kwaliteit cultuuronderwijs voortgezet onderwijs: is dit voorbehouden aan de daar genoemde partijen?	Ja. K&C Drenthe en Compenta zijn op dit vlak dé uitvoeringspartners in Drenthe. K&C ontvangt hiervoor een jaarlijkse boekjaarsubsidie van de provincie op basis van een programma van eisen.
Idem: kennisontwikkeling etc: is dit voorbehouden aan één partij?	Nee.
Het stimuleren van verduurzaming van de landbouw is een prima uitgangspunt. Hoe past een lobby voor fosfaatrechten hierin? Het is niet reëel, dus boeren niet blij maken met niets. Nederland heeft hierin al een bijzondere positie in Brussel en dit soort intiatieven brengt onze derogatie in gevaar. Brussel heeft al eerder aangegeven hierin streng te willen optreden. Wat wilt u hier bereiken?	Dit is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.
7.2 Belangrijk dat zorgconcepten bij de randen van de natuur bovenaan de agenda komen. Hierin komen de economische speerpunten (het vergroten van het innovatievermogen) en de speerpunt energiek Drenthe (dat de agri business nog relatief dicht bij de primaire sector ligt). Kan dit punt naar voren gehaald worden op de agenda?	Dit is een doorlopende activiteit. In onze informatieve Statenbrief over thema zorg (gepland voor vierde kwartaal 2015) gaan wij onder andere op dit onderwerp in. Het tweede deel van de vraag is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.

Opm: Versterken woon/leefomgeving is belangrijk. Het moet gezien worden in breed perspectief, dus samen met andere agenda's waaronder krimp.	Geen vraag.
Opm: Een goede balans tussen beleven, benutten en beschermen is heel belangrijk. Zorg dat Drenthe zijn kernkwaliteiten zorgvuldig koestert. Gekeken is naar de speerpunten 4 en 5 resp. Ruimtelijk Drenthe en Energiek Drenthe.	Geen vraag.
Svp verklaring van de negatieve bedragen bij organisatieontwikkeling 2018 2019 (samen, 1,225,000).	In de eerste jaren zal er vooral geïnvesteerd worden en de negatieve posten ontstaan doordat in die jaren verwacht wordt dat de investeringen in de eerste jaren tot voordelen/besparingen gaan leiden. Als voorbeeld: het programma Groen voor grijs zal er op termijn toe leiden dat voornamelijk oudere en veelal duurdere medewerkers vervangen zullen worden door jongere en veelal goedkopere medewerkers. Dat veroorzaakt op termijn naar verwachting een min onder de intensiveringen.
Op pagina 75 onder product 8.2 lezen we onder de resultaten enkele zinnen waarbij ons onvoldoende duidelijk is wat hiermee bedoeld wordt. Dit wordt ook niet voldoende duidelijk uit de toelichting in paragraaf 2.5 onder 2. De doelstellingen en resultaten richten zich met name de provincie als het gezicht en het visitekaartje en geldt als verlengstuk van de samenleving. 1. Wat is de gewenste houding en het zichtbaar gedrag van medewerkers als het om een zgn klantvraag gaat? 2. Wat is de gewenste houding en het zichtbare gedrag van leidinggevenden die bijdragen aan een goede cultuur vinnen de organisatie? 3. Hoeveel ondersteunende processen zijn er, welke processen worden vernieuwd en wanneer is het vernieuwen gelukt?	Voor vragen die betrekking hebben op de organisatieontwikkeling verwijzen wij naar de bedrijfsvoeringsparagrafen van de Jaarrekening 2014 en de Begroting 2016. Omdat wij constateren dat meerdere fracties vragen over dit onderwerp hebben, stellen wij voor om nog voor de begrotingsvergadering een informerende sessie over de stand van zaken van de organisatieontwikkeling met uw Staten te organiseren.

4. Wat wordt bedoeld met 'buiten resultaten neerzet'?	
Op pagina 78 onder product 8.1 zien we een positief verschil 2015-2016 bij de Apparaatskosten. Bij de toelichting kunnen we lezen dat er 1.250.000 euro t.b.v. frictiekosten is opgenomen. Kunt u een onderbouwing geven waar deze frictiekosten op gebaseerd zijn?	De term 'frictiekosten' is niet correct overgenomen in deze toelichting. Voor de juiste toelichting wordt verwezen naar hetgeen geschreven in de nota van aanbieding bij 'middelen: financiën en organisatie' op pagina 16 en 17. De kosten zijn bedoeld voor organisatieverandering, verschuiving van formatie en formatiereductie. Eventuele kosten vloeien niet alleen voort uit het programma Organisatieontwikkeling, maar zijn ook gerelateerd aan andere trajecten en de (tijdelijke) financiële effecten die optreden bij mobiliteit van medewerkers (tijdelijke vervanging, dubbele bezetting in verband met zorgvuldige overdracht, etc.).
Op pagina 80 is een toelichting gegeven bij de ontvangen subsidies. Er is een verschil van ruim 54 miljoen euro. Een verklaring is de decentralisatie-uitkering verkeer-vervoer (BDU-middelen). Dit leidt tot een verschuiving van 29,5 miljoen van programma 2 naar 8. Echter, wij kunnen deze verschuiving onder programma twee niet terug vinden. 6. Kunt u ons nadere toelichting geven m.b.t. verschuiving en hoe wij dit moeten lezen?	De verschuiving vindt plaats tussen programma 3 en programma 8. De baten die voor 2015 nog in het beleidsinhoudelijke programma 3 werden geraamd, worden in 2016 geraamd in programma 8 Middelen. De lasten worden nog steeds geraamd in programma 3.
Hoe is ICT veiligheid (betrouwbare en flexibele ict die toekomstvast is) begroot? En waar te vinden? Zie ook 224 en 225. Vinden geen investeringen daarin plaats?	Informatiebeveiliging maakt integraal deel uit van onze ICT infrastructuur en systemen. In de begroting zijn daartoe geen specifieke posten opgenomen, omdat dit een onderdeel vormt van de reguliere budgetten voor beheer, onderhoud en (vervangings)investeringen. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk een computersysteem aan te schaffen zonder dat de beveiliging daarop zit. Voor specifieke aanvullende maatregelen hebben wij in het jaarlijkse exploitatiebudget financiële ruimte binnen de prestatie 2660106 I-beleid en Architectuur. In de jaarlijkse accountantscontrole is met name specifiek aandacht gericht op de informatieveiligheid, de eventuele risico's die wij daar lopen en de maatregelen die wij treffen om deze te beperken.

§2.2 pag 93 wanneer wordt het wettelijk instrumentarium ingezet? is in het geval dat nodig is te volstaan met €25mln max?	Er wordt nog niet gesproken over het inzetten van het wettelijk instrumentarium. Wij zijn op dit moment in goed overleg met Attero. Hierover zijn de woordvoerders van de fracties onlangs door de gedeputeerde uitvoering bijgepraat. De hoofdlijnen zijn dat wij via twee sporen onze risico's beperken. In overleg tussen provincie en Attero zijn afspraken gemaakt over het eerder sluiten van de stortplaats. Hiervoor heeft Attero een nieuw nazorgplan ingediend. Op basis van een eerste beoordeling lijkt hiermee het risico voor de eeuwigdurende nazorg voor de provincie lager uit gaan vallen en zijn er tevens mogelijkheden voorzien om een extra heffing op te leggen en daarmee de financiële middelen voor deze eeuwigdurende nazorg veilig te stellen. Daarnaast wordt via een juridisch traject samen met de provincies Limburg en Noord-Brabant en de landsadvocaat de zekerheidsstelling voor de afdekverplichting gestreefd naar een verbetering van de zekerheidsstellingen.
§2.4 pag 104/105 de verstrekte geldleningen >1 jaar ad €53,777mln komt niet overeen met de €53 mln op pag 104. Wat is die €777000 verschil?	De bedragen lijken op elkaar, maar het zijn twee verschillende dingen. De € 53,777 miljoen op bladzijde 105 zijn de deposito's die nog langjarig uitstaan en onder de overige verstrekte langlopende leningen vallen. En de € 53 miljoen op bladzijde 104 zijn de verstrekte leningen aan andere openbare lichamen (gemeenten) in het kader van het onderling uitlenen.

Pag 106: breedband: is hier uitsluitend sprake van zgn witte gebieden? (ivm staatssteun)	Ja. In de huidige regeling wordt alleen financiering verstrekt in witte gebieden. Tot nu toe richten wij ons alleen op wit. Het breedband platform onderzoek de mogelijkheden voor financiering in grijze gebieden. Wij hebben nog geen keuze gemaakt of wij gaan financieringen in grijze gebieden. Volgens Europese wet en regelgeving mag de provincie (de staatssteun) regels alleen grijze gebieden financieren op basis van marktconforme tarieven (>10 % rente per jaar). Zouden wij dat daadwerkelijk doen, dan zal dit naar verwachting voor de initiatieven lastige business-cases opleveren, maar uitgesloten is het niet. De initiatieven kunnen dan ook in die gevallen beter zelf naar andere financiering zoeken.
Pag 128 verbonden partij RUD: in de meerjarenbegroting van RUD staan voor 2015 en 2016 resultaten van €-370K resp. -€42,5K Vermeld wordt nu een negatief resultaat verwacht van €108k in 2016. Werkelijk eigen vermogen 2014 (-€144k) + resultaat begroot 2015 + resultaat begroot 2016 (-€108k) laat een cijfermatig somber beeld zien. Graag verduidelijking genoemde en financiële risico's provincie	In de meerjarenbegroting van de RUD wordt met ingang van 2017 met licht oplopende overschotten rekening gehouden waardoor er een lichte buffer in de algemene reserve wordt gevormd. Het risico voor de provincie voor alle gemeenschappelijke regelingen is dat bij tekorten van een GR de deelnemers aansprakelijk zijn voor de tekorten.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

wa/coll.